Spesialenheten for politisaker

Årsrapport til Justis- og beredskapsdepartementet 2015

Innholdsfortegnelse

I. Leders beretning 1

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall 2

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget 2

Organisasjonen 3

Presentasjon av utvalgte hovedtall 3

III. Årets aktiviteter og resultater 4

Resultater og måloppnåelse 2015 4

Saksbehandlingstid 4

Registrerte anmeldelser 5

Avgjørelser 5

Saker under behandling 5

Andre aktiviteter 6

Oppnevning av advokater på verv 6

Internasjonalt samarbeid 6

Informasjonsarbeid og erfaringslæring i politi og påtalemyndigheten 6

Spesialenhetens 10 års markering 7

IV. Styring og kontroll i virksomheten 7

Mål- og resultatstyring 7

Risikostyring og internkontroll og saker fra Riksrevisjonen 7

Samfunnssikkerhet og beredskap – ROS-analyser 8

Oppfølging av IKT-strategi 8

Tidstyver 8

Økonomimodell - regnskapsprinsipp 8

Personalpolitikk og likestilling 8

V. Vurdering av framtidsutsikter 9

VI. Årsregnskap 10

Ledelseskommentarer til årsregnskap 2015 10

Kontantregnskapet - prinsipper 13

Oppstilling av bevilgningsrapportering pr. 31.12.2015 15

Note A 16

Note B 17

Oppstilling av artskontorapportering 18

Virksomhetsregnskap – prinsipper 19

Resultatregnskap 21

Balanse – eiendeler 22

Balanse – virksomhetskapital og gjeld 23

Noter - (1, 2, 3, 4, 5, 7A, 7B, 14, 17 og 18) 24

I. Leders beretning

Spesialenheten har i 2015, som i 2014, brukt en betydelig andel av sine etterforskingsressurser på en sak som gjelder mistanke om grov narkotikaovertredelse og grov korrupsjon begått av en tjenesteperson i Oslo politidistrikt. Arbeidet har vært krevende, blant annet fordi faktum i saken gjelder en lang tidsperiode. Spesialenheten mente i oktober 2015 at saken var godt nok opplyst for påtaleavgjørelse. På grunn av forholdenes alvor er tiltalespørsmålet avgjort av riksadvokaten, som 5. februar 2016 ga ordre til sjefen for Spesialenheten om å ta ut tiltale mot tjenestepersonen. Hovedforhandling er berammet å starte i Oslo tingrett i august 2016.

Spesialenhetens statistikk for 2015 viser økt gjennomsnittlig saksbehandlingstid i påtaleavgjorte saker. Spesialenhetens mål er 150 dager og behandlingstiden i 2015 var 204 dager. Økningen fra 2014 til 2015 var ventet og skyldes at etterforsking og øvrig saksbehandling i en del saker har måttet vente på grunn av arbeidet med ovennevnte sak og enkelte andre ressurskrevende etterforskinger. Det forventes at det fortsatt vil gå noe tid før man er tilbake til det som kan anses å være en normalsituasjon.

Spesialenheten blir ofte spurt om det er trender eller saker i enhetens portefølje som bør framheves. Fra 2015 er det naturlig å peke på antallet saker om vådeskudd. Disse sakene er gitt nærmere omtale i en egen artikkel i årsrapport 2015. For øvrig kan framheves at det er iverksatt etterforsking i flere saker der polititjenestepersoner er anmeldt for å ha skaffet seg seksuell omgang ved misbruk av stilling. Sakene er av ulik karakter og det er foreløpig vanskelig å trekke noen annen erfaring ut av disse sakene enn at det er viktig at det ved utdanning og lederskap i politiet legges vekt på å synliggjøre hvilke etiske krav som stilles til polititjenestepersoner både i arbeid og fritid.

Som vedlegg til denne årsrapporteringen til Justis- og beredskapsdepartementet følger Spesialenhetens årsrapport for 2015 som i likhet med tidligere år inneholder statistikkopplysninger og artikler som er skrevet med utgangspunkt i enhetens erfaringer fra saksbehandlingen. I likhet med tidligere år er rapporten særskilt tilrettelagt for ansatte i politiet og påtalemyndigheten, publikum og media.

Spesialenheten har siden 2013 benyttet periodiserte regnskapsprinsipper (de statlige regnskapsstandardene SRS) i tillegg til den ordinære statsregnskapsrapporteringen som følger kontantprinsippet. Årsregnskapet (SRS) presenteres med et merforbruk på 0,59 mill. kroner. For nærmere detaljer vises det til del VI. Årsregnskap.

Hamar, 15. februar 2016

Jan Egil Presthus
Sjef for Spesialenheten for politisaker

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Spesialenheten for politisaker er en sentral landsdekkende enhet med ansvar for å etterforske, påtaleavgjøre og iretteføre saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten. Spesialenheten for politisaker ble virksom fra 1. januar 2005. Spesialenheten er ikke en del av politiet eller den ordinære påtalemyndighet. Enheten er en uavhengig virksomhet som er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (Sivilavdelingen) og faglig underlagt Riksadvokaten.

Justis- og beredskapsdepartementet har for 2015 utarbeidet en ny målstruktur for sektoren og gir i tildelingsbrevet for 2015 føringer om at Spesialenheten skal prioritere straffesakskjedens pkt. 1c – «En mer effektiv straffesakskjede».

For å skape en trygg hverdag med lav kriminalitet, er det en forutsetning at straffesakskjeden fungerer effektivt, både innenfor hvert ledd og at det er god samhandling og flyt mellom de ulike aktørene og oppgavene. Spesialenheten skal bidra til å nå målet om en mer effektiv straffesakskjede og bidra til å redusere alvorlig kriminalitet.

Spesialenheten for politisaker skal bidra til å opprettholde publikums tillit til samfunnets evne og vilje til å etterforske og forfølge straffbare forhold begått av ansatte i politiet og påtalemyndigheten. Lang saksbehandlingstid kan rokke ved denne tilliten. Hensynet til mistenkte/ siktede, eventuelt fornærmede, kollegaer og politiets og påtalemyndighetens anseelse krever rask avklaring. Det er derfor viktig å holde saksbehandlingstiden nede på et rimelig nivå. Resultatkravet «gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 150 dager» er fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet i samarbeid med Spesialenheten.

De høyest prioriterte sakstyper er følgende;

- ✓ *Saker hvor noen er død eller alvorlig skadet som følge av politiets eller påtalemyndighetens tjenestehandlinger*
- ✓ *Saker som gjelder unødig maktbruk*
- ✓ *Saker som gjelder spørsmål som kan innebære at ansatte i politiet har et ulovlig samarbeid med kriminelle /kriminelle miljøer*
- ✓ *Saker hvor det er forekomst av diskriminering/ opplevd forskjellsbehandling*

innsats-faktorer	aktiviteter	Produkter / tjenester	bruker-effekter	samfunns-effekter
* 35 årsverk * 40 101 000 kroner i ordinær tildeling	* etterforske og forfølge straffbare forhold begått av ansatte i politiet og påtalemyndigheten	* påtaleavgjørelse * dom	* saksbehandlingstid	* bidra til publikums tillit til samfunnets evne og vilje til å etterforske og forfølge straffbare forhold begått av ansatte i politiet eller påtalemyndigheten

Organisasjonen

Spesialenheten er organisert med ett nivå for etterforsking og ett nivå for overordnet ledelse. Sjefen for Spesialenheten, som har det overordnede ansvaret for virksomheten og treffer påtaleavgjørelse i alle saker, er lokalisert på Hamar. Spesialenheten har 36 fast ansatte medarbeidere hvorav 16 er etterforskere. De ansatte er lokalisert med 18 ansatte på Hamar, 10 i Oslo, 4 i Trondheim og 4 i Bergen. I tillegg til fast ansatte medarbeidere deltar 12 personer (herav 2 ledere) som er oppnevnt på verv i arbeidet med saker i Spesialenheten. Ordningen med verv understreker enhetens uavhengighet og skal bidra til åpenhet og tillit. Oppnevningen på verv skjer for tre år av gangen og ingen kan ha verv i Spesialenheten i mer enn to perioder, dvs. maksimalt seks år.

Ledelsen består av:

- Sjef: Jan Egil Presthus
- Assisterende sjef: Guro Glærum Kleppe
- Leder for etterforskingsavdeling Øst-Norge: Liv Øyen
- Leder for etterforskingsavdeling Vest-Norge: Ellen Eikeseth Mjøs (advokat på verv)
- Leder for etterforskingsavdeling Midt-Norge og Nord-Norge: Halvor Hjelm-Hansen (advokat på verv)

Presentasjon av utvalgte hovedtall

Spesialenheten er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Bevilgningen over statsbudsjettet i 2015 var 40,641 000 mill. kroner. Virksomheten har siden 2013 benyttet periodiserte regnskapsprinsipper (de statlige regnskapsstandardene SRS) i tillegg til den ordinære statsregnskapsrapporteringen som følger kontantprinsippet. Årsregnskapet (SRS) presenteres med et underskudd på 0,59 mill. kroner.

Tabellen nedenfor viser utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2013, 2014 og 2015. Nærmere omtale fremgår i del VI. Årsregnskap.

	2013	2014	2015
Antall årsverk	34	32	35
Samlet tildeling kap. 460 (inkl. overført fra tidligere år) *)	40 672	55 576	46 641
Lønn og sosiale utgifter inkl. pensjonskostnader *)	29 502	33 489	34 871
Lønnskostnader pr. årsverk uten pensjonskostnader *)	777	937	884
Honorarer til advokater på verv, inkl. arbeidsgiveravgift *)	3 155	2 349	3 313
Lønnsrefusjoner for avgitt personell fra Kripos m.fl. *)	104	8 694	2 993
Driftsresultat *)	1 464	1 389	-591
Utnyttelsesgrad	96,7 %	97,1 %	101,4 %

*) Beløp i hele 1000 kroner

Tabellen nedenfor viser antall mottatte anmeldelser og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i perioden fra 2013 til 2015. Kommentarer og øvrige hovedtall fremgår i del III. Årets aktiviteter og resultater.

	2013	2014	2015
Mottatte anmeldelser	1226	1029	1151
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid	175	159	204

III. Årets aktiviteter og resultater

Resultater og måloppnåelse 2015

Saksbehandlingstid

Med utgangspunkt i målene i Prop. 1 S (2014-2015) har Justis- og beredskapsdepartementet i dialog med virksomheten fastsatt Spesialenhetens resultatmål og styringsparametere. Resultatkrav er **«Gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal være under fem måneder»**

Spesialenheten har i 2015 ikke nådd fastsatte resultatkrav om at gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal være 150 dager.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig saksbehandlingstid ved etterforskingsavdelingene (fra mottatt til innstilling) og hos Sjefen (fra innstilling til avgjort).

	2013			2014			2015		
	Mottatt til Innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort	Mottatt til Innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort	Mottatt til Innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort
Midt/ Nord	97	84	181	70	60	130	111	57	168
Vest	110	39	149	122	46	167	105	46	151
Øst	123	60	183	108	60	168	141	108	249
Totalt	**113**	**61**	**175**	**102**	**57**	**159**	**124**	**80**	**204**

Tabellen nedenfor viser andelen av saker som er avgjort innen 5, 9 og 12 måneder eller mer. Som det fremgår er andelen innenfor målet på 5 måneder redusert fra 59 % i 2014 til 37 % i 2015.

	2013	2014	2015
Innen 150 dager (5 måneder)	50 %	59 %	37 %
Innen 270 dager (9 måneder)	28 %	23 %	33 %
Innen 365 dager (12 måneder)	15 %	10 %	17 %
Over 365 dager (12 måneder)	7 %	8 %	12 %

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2015 er 204 dager. Dette er en økning fra 2014 da saksbehandlingstiden var 159 dager fra mottatt sak til avgjørelse. Økningen var ventet og skyldes i hovedsak at personell ved alle etterforskingsavdelinger, som i 2014, også gjennom hele 2015 har brukt mye av sin etterforskingskapasitet på sak som gjelder mistanke om grov narkotikaovertredelse og grov korrupsjon begått av en tjenesteperson i Oslo politidistrikt.

Etterforskingsavdelingene har også hatt oppgaver knyttet til andre særlig etterforskingskrevende saker i 2014 og 2015. Det har ikke vært mulig å holde god framdrift i arbeidet med hele

porteføljen og dette har ført til lengre saksbehandlingstid i andre saker under etterforsking.

Økningen i saksbehandlingstid hos Sjefen har sammenheng med samme forhold. Jurister som normalt utfører påtalearbeid hos Sjefen har i perioder vært omdisponert for arbeid ved etterforskingsavdelingen eller har av andre grunner vært fritatt for vanlig porteføljearbeid.

Registrerte anmeldelser

Tabellen nedenfor viser at antall mottatte anmeldelser er stabilt. Spesialenheten har i 2015 registrert 1151 nye anmeldelser (868 saker).

	2013	2014	2015
Registrerte/ mottatte anmeldelser	1226	1029	1151

Avgjørelser

780 saker er påtaleavgjort av Spesialenheten i 2015. Sakene utgjør til sammen 1117 registrerte anmeldelser.

I 2015 ble det i 27 av 1117 behandlede anmeldelse reagert med forelegg, tiltale eller påtaleunnlatelse (2 %). Det var i alt 23 personer eller foretak som ble ilagt en straffereaksjon. Andelen saker hvor det ikke er iverksatt etterforsking (avgjørelseskode 022 og 106) utgjør ca. 45 % av påtaleavgjorte saker.

Spesialenheten har i 2015 oversendt 56 saker til politimester eller sjef for særorgan for administrativ vurdering jf. påtaleinstruksen § 34-7.

Riksadvokaten har i 2015 behandlet 149 klager på Spesialenhetens avgjørelser. Antallet klager utgjør 19 % av påtaleavgjorte saker i samme periode. Spesialenhetens vedtak opprettholdes i 140 av sakene. I to saker som var henlagt av Spesialenheten har Riksadvokaten bedt om at det utferdiges påtaleunnlatelse. I en sak er det bedt om at det utferdiges forelegg. Riksadvokaten har i tre saker endret henleggelsesbegrunnelse. I to saker som er henlagt av Spesialenheten har Riksadvokaten beordret ytterligere etterforsking og har i en sak utsatt klagebehandling i påvente av etterforsking i annen pågående sak.

	2013	2014	2015
Påtaleavgjorte anmeldelser	1418	1020	1117
Positive avgjørelser	81	36	27
Antall personer/ foretak straffet	17	22	23
Henlagt uten etterforsking	40 %	45 %	45 %
Oversendt til administrativ vurdering	47	39	56
Klager til riksadvokaten	168	174	149

Saker under behandling

Etterforskingsavdelingene hadde pr. 31. desember 2015 242 saker under behandling. Sjefen for Spesialenheten hadde på samme tid 192 saker til påtaleavgjørelse. Til sammen har enheten 434 saker til behandling pr. 31. desember 2015. Antall saker ved alle etterforskingsavdelingene og hos Sjefen for Spesialenheten er 31. desember høyere i 2015 enn foregående år. Økningen ligger i all hovedsak hos Sjefen. Et tiltak som må vurderes framover er at det i saker hvor etterforsking

ikke iverksettes legges noe mindre arbeid i utforming av vedtaksbegrunnelser. Det anses å være forsvarlig og vil kunne skje uten at kvaliteten i opplysningen av saken og den juridiske vurderingen svekkes.

Pr. 31. desember	2013	2014	2015
Midt/ Nord	23	55	55
Vest	38	55	68
Øst	89	119	119
Sjefen	134	78	192
Totalt	**284**	**307**	**434**

Andre aktiviteter

Oppnevning av advokater på verv

Gjeldende oppnevninger for personer på verv i Spesialenheten for politisaker utløp 31. desember 2015. Spesialenheten kunngjorde i juni 2015 verv med oppnevning for perioden 1. januar 2016 til 31. desember 2018 og mottok innen søknadsfristens utløp søknad fra 103 personer, 42 kvinner og 62 menn. Etter søknadsbehandling og vedtak i Spesialenheten er 12 advokater oppnevnt. Av de 12 som nå er oppnevnt har 8 ikke tidligere utført oppgaver for enheten, de øvrige fire er oppnevnt for ny periode.

Internasjonalt samarbeid

Etter invitasjon fra Europarådet deltok Spesialenheten på et seminar som ble arrangert for å markere 25 års jubileet til Torturovervåkingskomiteen. Temaet for seminaret var "The CPT at 25: taking stock and moving forward".

Spesialenheten ble høsten 2015 invitert til å delta på et seminar i Kosovo, som fant sted 7.-9. desember på politihøgskolen utenfor hovedstaden Pristina. Seminaret ble arrangert av DCAF (The Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces) som ledd i organisasjonens bistand til Kosovo med gjenoppbygging og sikring av en fungerende politietat.

Spesialenheten har i 2015 holdt to foredrag for utenlandske delegasjoner på besøk i Norge. Dette var representanter fra antikorrupsjonsenheter i Moldova og Romania og for en gruppe personer fra Ukraina som deltok på en studietur med programmet "Young Generation Will Change Ukraine".

Informasjonsarbeid og erfaringslæring i politi og påtalemyndigheten

Vedlagt følger Spesialenhetens årsrapport for 2015. I likhet med tidligere år er rapporten særskilt tilrettelagt for ansatte i politiet og påtalemyndigheten, publikum og media. Årsrapporten inneholder statistikkdata for virksomheten. Gjennom rapporten tilstrebes også gitt et nærmere innblikk i aktiviteten og noen av sakene som har vært til behandling. Rapporten distribueres til politi- og påtalemyndigheten, Politihøgskolen, domstolene, kriminalomsorgen, fylkesmennene, medlemmene i justiskomiteen og noen organisasjoner. I tillegg er årsrapporten publisert på enhetens hjemmeside www.spesialenheten.no

Spesialenheten søker, så langt som lovgivningen gir adgang til det, å legge til rette for åpenhet om sakene som behandles og legger ut sammendrag av vedtak i alle saker på sin hjemmeside. I tillegg finnes oversikter med sammendrag fra vedtak i saker med positive påtaleavgjørelser og

saker sendt til administrativ vurdering. Avgjørelser i saker hvor noen er død eller har kommet til alvorlig skade som følge av politiets eller påtalemyndighetens tjenesteutøvelse eller andre saker som har offentlig interesse publiseres på nettsiden i anonymisert form.

Spesialenheten har i 2015 holdt flere foredrag for ledere og tjenestepersoner i politiet. Dette omfatter blant annet politihøgskolestudenter.

Spesialenhetens 10 års markering
Spesialenheten for politisaker hadde 1. januar 2015 vært virksom i 10 år. Det ble markert med et åpent seminar i Oslo 29. mai 2015 hvor tema var bruk av politiarrest og behandling av innsatte i politiarrest. Til seminaret var det 110 påmeldte deltakere fra blant annet Justis- og beredskapsdepartementet, Sivilombudsmannen, Gjenopptakelseskommisjonen, Kriminalomsorgsdirektoratet, Sivilrettsforvaltningen, Advokatforeningen, Politidirektoratet, Politiets utelendingsenhet, politidistriktene og Røde Kors. Fra pressen møtte Dagsavisen, Juristkontakt og Politiforum.

Foredragsholdere/innledere på seminaret var riksadvokat Tor-Aksel Busch, sjef for Spesialenheten for politisaker Jan Egil Presthus, representant for og tidligere president i Europarådet turtureovervåkningskomite (CPT) Latif Huseynov, advokat Bendik Falch-Koslung og avdelingsdirektør i Politidirektoratet Knut Smedsrud.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Mål- og resultatstyring
Spesialenhetens mål og styringsparametere er fastsatt i tildelingsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet. I tillegg til etatstyringsmøter og den løpende dialogen mellom departementet og virksomheten rapporteres det tertialvis på bl.a. måloppnåelse.

Virksomheten har god styring og kontroll, tilpasset enhetens egenart, risiko og vesentlighet. Den interne styringen gjennomføres bl.a. ved møter i ledergruppen hver annen uke. Det skrives referat fra møtene. I tillegg forelegges sjefen skriftlige rapporter fra ledere i etterforskingsavdelingene om status i saksporteføljen hver annen måned gjennom året.

Spesialenheten har i 2015 ikke nådd fastsatte resultatkrav om at gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal være 150 dager.

Risikostyring og internkontroll og saker fra Riksrevisjonen
Spesialenheten har ingen merknader i revisjonsberetning fra Riksrevisjonen for 2014.

Enheten har rutiner for interne kontroller som gjennomføres ut fra risiko og vesentlighet.. Det er i 2015 ikke avdekket vesentlige risikoforhold.

Anskaffelser foretas etter gjeldende regelverk.

Samfunnssikkerhet og beredskap – ROS-analyser

Spesialenheten vurderer risiko og sårbarhet innenfor sitt ansvarsområde kontinuerlig. ROS-analysen som ble utviklet i 2012 gjennomgås og revideres jevnlig, senest 8. juni 2015. Enhetens største risiko er vurdert å være innkomst av særlig etterforskingskrevende saker som bidrar til at saksbehandlingstiden blir for lang. Videre anses det som en risiko at kompetansenivået svekkes ved manglende etterutdanning/ kurs. Det er viktig å opprettholde et faglig nivå som gjør at oppgavene kan løses grundig og effektivt og med størst mulig grad av uavhengighet.

Spesialenheten har vurdert, men ikke funnet at det nødvendig å oppdatere virksomhetens instrukser og planverk knyttet til beredskap.

For øvrig vises til rapportering om sikkerhetstilstanden i sivil sektor sendt Justis- og beredskapsdepartementet 7. oktober 2015.

Oppfølging av IKT-strategi

Spesialenheten har rapportert tertialvis til departementet på IKT-prosjekter og på drift og forvaltning i henhold til tilsendte maler. Rapportering pr. 31. desember 2015 følger som vedlegg.

Tidstyver

Spesialenheten har arbeidet med å identifisere og fjerne tidstyver. Tidstyver som er avdekket i egen virksomhet er rapportert inn i Difis rapporteringsløsning 15. juni 2015, herunder «Tilstrekkelig kunnskap om dataverktøy». Dette er et prioritert område og det er bl.a. iverksatt planer for intern opplæring i eksisterende dataverktøy.

Arbeidet med tidstyver følges opp videre som et ledd i et kontinuerlig forbedringsarbeid. Det er ikke avdekket brukerrettede tidstyver i egen virksomhet.

Økonomimodell - regnskapsprinsipp

I samråd med overordnet fagdepartement fører Spesialenheten sitt virksomhetsregnskap etter de anbefalte statlige regnkapsstandardene (SRS). For regnskapsåret 2014 og 2015 har Spesialenheten deltatt i DFØ's pilotprosjekt av metode knyttet til periodisert budsjettering og regnskapsoppfølging etter SRS. Prosjektet er ikke avsluttet. For nærmere detaljer vises det til del VI. Årsregnskap.

Personalpolitikk og likestilling

Spesialenheten ønsker å ha god og tett dialog mellom ledelsen, de tillitsvalgte og de øvrige medarbeiderne i virksomheten, og det er etablert ulike arenaer for dette.

Enheten har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv. I den forbindelse er det etablert gode rutiner for å følge opp målsettingene som er nedfelt i avtalen. Det er utarbeidet handlingsplan med flere tiltak som bl.a. skal begrense sykefraværet.

Arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført i oktober/ november 2015 viser i all hovedsak at det er god trivsel blant ansatte ved enheten. Sykefraværet i Spesialenheten var i 2015 på 3,5 % og er innenfor målet om 4 %. Dette anses som tilfredsstillende.

Virksomheten ønsker å satse på de ansattes helse. For å motivere til fysisk aktivitet og trening

gis det fri til trening i arbeidstiden (1 time pr. uke). Videre bidrar arbeidsgiver med økonomisk støtte til treningsavgift i helsestudio/ treningssenter. I tillegg er Spesialenheten tilknyttet bedriftshelsetjeneste som tilbyr alle ansatte årlig helsekontroll. Bedriftshelsetjenesten gir generelle og individuelle forebyggende råd og veiledning. Ergonomisk tilrettelegging av arbeidsplassen er et eksempel på dette siste.

Spesialenheten har pr. 1. februar 2016 36 faste stillinger. 23 kvinner (64 %) og 13 menn (36 %). I tillegg er det utnevnt 12 advokater på verv. Av disse er 9 menn og 3 kvinner. Ledelsen i Spesialenheten består av to menn (40 %) og tre kvinner (60 %) hvorav en av mennene og en av kvinnene er advokat på verv. Dersom en gjør beregninger i forhold til fast ansatte ledere er kvinneandelen 67 %.

Spesialenheten har en medarbeider med språklig og etnisk minoritetsbakgrunn. Enheten har som mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne skal gjenspeile mangfold i befolkningen og ha en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn. Dette fremgår i Spesialenhetens stillingsannonser. Dersom det er kvalifiserte søkere med minoritetsbakgrunn til nye stillinger innkalles minst en søker til intervju.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Spesialenheten har ovenfor departementet påpekt at det i Prop. 1 (2015-2016) ikke gis tilstrekkelig rom for forberedelse og gjennomføring av hovedforhandling i sak hvor tjenesteperson i Oslo politidistrikt er tiltalt for medvirkning til grov narkotikaforbrytelse og grov korrupsjon, og at det vil være behov for ekstra bevilgning på RNB.

Spesialenheten har også i forhold til virksomheten generelt en krevende økonomisk situasjon i 2016. Det er ikke sannsynlig at avsetninger til overtid ved utrykninger og aksjoner vil være tilstrekkelig for å takle oppdrag som må forventes å komme. Enheten har heller ikke funnet å kunne budsjettere med midler til bruk av personer på verv i arbeidet, på et nivå som sett i forhold til hensyn som skal ivaretas ved ordningen, kan anses godt nok. I tillegg er det ved ledighet i en etterforskerstilling besluttet ikke å rekruttere ny medarbeider. Innsparingene er utfordrende sett i sammenheng med Spesialenhetens samfunnsoppdrag og at enheten i 2015 ikke nådde fastsatte resultatkrav (saksbehandlingstid).

Sjefen for Spesialenhetens nedsatte i 2015 en intern arbeidsgruppe som ble gitt i oppgave å vurdere kunnskaps- og ressursbehov i virksomheten. En av arbeidsgruppens anbefalinger er at det bør legges til rette for flere kompetanseutviklende tiltak. Enheten bør ha en grunnbemanning som gjør at fravær knyttet til kurs og andre kompetanseutviklende tiltak ikke virker for sterkt inn på den løpende oppgaveløsningen. Politiet og samfunnet er i stadig endring. For Spesialenheten er det viktig å opprettholde et faglig nivå som gjør at oppgavene kan løses grundig og effektivt og med størst mulig grad av uavhengighet.

En viktig oppgave for Spesialenheten er å bidra til læring i politiet og enheten vil gjennom foredrag og annen informasjonsformidling også i framtiden bidra til dette.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommentarer til årsregnskap 2015

Virksomhetens formål

Ved lov av 5. mars 2004 nr. 13 vedtok Stortinget å opprette en ny sentral landsdekkende enhet med ansvar for å etterforske saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten. Spesialenheten for politisaker ble virksom fra 1. januar 2005.

Spesialenheten er ikke en del av politiet eller den ordinære påtalemyndighet. Enheten er en uavhengig organisasjon, som er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (Sivilavdelingen) og faglig underlagt Riksadvokaten.

Enheten ledes av Sjefen for Spesialenheten for politisaker. Etterforskingen utføres ved 3 regionale etterforskingsavdelinger som avgir innstilling (forslag) til Sjefen om hvordan påtalespørsmålet bør avgjøres. Arbeidet ved Spesialenheten utføres av fast ansatt personale og personer på verv.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og de krav som er stilt fra eget departement.

Det bekreftes at Spesialenhetens årsregnskap gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Spesialenheten har i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet vedtatt å føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap iht. de anbefalte statlige regnkapsstandardene (SRS). Se nærmere omtale under regnskapsprinsippene.

Vurderinger av vesentlige forhold

Tildeling

Spesialenheten er for budsjettåret 2015 tildelt 40,1 millioner kroner i ordinær bevilgning. I tillegg har enheten fått overført 2 millioner kroner i ubrukt bevilgning fra 2014. Spesialenheten ble i revidert nasjonalbudsjett, ved brev datert 3.7.2015 bevilget 4,3 millioner kroner for å dekke deler av merutgifter knyttet til pågående etterforsking av sak med mistanke om grov korrupsjon. Videre ble enheten i brev datert 16.11.2015 tildelt 0,2 millioner kroner som følge av de budsjettmessige virkninger av lønnsoppgjøret i det statlige tariffområdet. Til sammen har virksomheten hatt 46,64 millioner kroner til disposisjon på Kap. 460 post 01 i 2015. Se bevilgningsrapportering og note A.

Årets resultat - merutgift

Resultatregnskapet viser pr. 31.12.2015 et merforbruk/ underskudd på 0,59 millioner kroner. Merkostnaden fremgår i regnskapet som driftsresultat og avregnes mot statskassen. Se note 7a – Avregning av periodens resultat mot endring i avregning med statskassen.

Driftsinntekter
Inntekt fra bevilgninger er bokført med 51,95 millioner kroner, inkludert resultatnøytrale poster (pensjonskostnader og avskrivninger). Se note 1.

Driftskostnader
Lønn og sosiale kostnader er bokført med 37,78 millioner kroner og inkluderer pensjonskostnader med 3,73 millioner kroner. Beløpet utgjør 72 prosent av de totale driftskostnader i 2015 og har økt med 5 prosent sammenlignet med 2014. Økningen i lønnskostnader skyldes i hovedsak økt antall årsverk og økte honorarer til advokater på verv. Honorarer til advokater på verv beløp seg i 2015 til 2,90 millioner kroner. Til sammenligning var honorarer til advokater på verv bokført med 2,06 millioner kroner i 2014. En del av veksten i årsverk er midlertidig og knyttet til etterforsking av stor sak. Se note 2.

Øvrige kostnader som forklarer merforbruket er kostnader til avgitt personell fra politiet (3,0 millioner kroner) og annonsekostnader ledige stillinger (0,48 millioner kroner). Se note 3.

Kostnader til etterforsking av store saker
Spesialenheten har i 2015, som i 2014 brukt en betydelig andel av sine etterforskingsressurser på en sak som gjelder mistanke om grov narkotikaovertredelse og grov korrupsjon begått av en tjenesteperson i Oslo politidistrikt. Enheten ble i RNB 2015 bevilget 4,3 mill. kroner for å dekke deler av merutgifter. Kostnader bokført på saken (prosjekt 3014) i 2015 beløp seg til 5,68 mill. kroner. Herav 2,9 mill. kroner i lønnsrefusjoner for personell avgitt fra Kripos m.fl. De resterende 2,77 mill. kroner knytter seg til overtid og reisekostnader egne ansatte, husleie, IKT-drift og andre straffesakskostnader. (Til sammenligning var kostnaden på saken i 2014 bokført med 15,4 mill. kroner.)

Spesialenheten har i 2015 etterforsket sak i Hordaland politidistrikt om mulig overtredelse av bestemmelser i arbeidsmiljøloven. Det har vært betydelig offentlig interesse for saken og etterforskingen. Kostnader utover faste lønnskostnader beløper seg ved denne etterforskingen til 0,5 millioner kroner. Herav honorarer til advokater på verv med 0,2 mill. kroner.

Samlet vurdering
Spesialenheten iverksatte tidlig tilpasninger og innstramminger så langt det lot seg gjøre. Budsjettsituasjonen har vært krevende og deler av merkostnadene er dekket opp av redusert forbruk til investeringer, drift og utvikling av planlagte IKT-prosjekter og kompetanseutvikling for ansatte.

Med utgangspunkt i Spesialenhetens utfordringer og resultater i 2015 er det tilfredsstillende å kunne avlegge et regnskap med et merforbruk på 0,13 prosent. Dette må kunne anses å være et ikke vesentlig merforbruk.

Mellomværende med statskassen
Mellomværende med statskassen utgjorde ved årsslutt 1,60 millioner kroner. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Endring i betalbare poster
For Spesialenheten, som er en bruttobudsjettert virksomhet er det forskjell mellom inntektsført bevilgning i det periodiserte virksomhetsregnskapet og benyttet bevilgning i henhold til

kontantrapportering til statsregnskapet. Forskjellene skyldes at det benyttes forskjellige regnskapsprinsipper i de to regnskapene, periodiseringsprinsippet og kontantprinsippet.

Ved hensyn til endring i betalbare poster (kontanteffekten) har Spesialenheten i 2015 et merforbruk på 0,63 millioner kroner. Se bevilgningsrapportering.

Beslag
Spesialenheten forvalter ikke-statlige midler fra beslag i straffesaker. Midlene inngår ikke i Statens konsernkontoordning men fremkommer i balansen. Se note 17 og 18.

Revisjonsordning
Spesialenhetens regnskap revideres av Riksrevisjonen.

Andre forhold
Spesialenheten innførte statlige regnskapsstandarder som prinsipp for sitt virksomhetsregnskap 1.1.2013 og tok samtidig i bruk ny felles statlig kontoplan. Til og med 2013 ble den interne budsjettoppfølgingen gjennomført i tråd med kontantprinsippet. I 2014 og 2015 har Spesialenheten deltatt i DFØ's pilotprosjekt av metode knyttet til periodisert budsjettering og regnskapsoppfølging etter SRS. Gjennom prosjektet har Spesialenheten fått bistand til utarbeidelse av periodisert budsjett og er gitt tilgang til materiell og utkast til rapporter som blant annet skal tydeliggjøre sammenhengen mellom periodisert regnskap og kontantregnskapet. Prosjektet er ikke ferdigstilt.

Hamar, 15. februar 2016

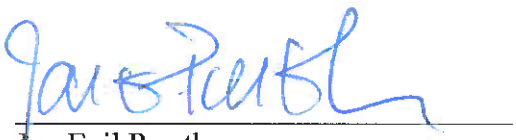

Jan Egil Presthus
Sjef for Spesialenheten for politisaker

Kontantregnskapet - prinsipper

Årsregnskapet for Spesialenheten for politisaker er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2015 og i brev fra Justis- og beredskapsdepartementet vedrørende utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap for 2015.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

a) Regnskapet følger kalenderåret
b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen
Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Spesialenheten har ikke belastet andre budsjettkapitler i 2015. Se note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen
Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Med unntak av note A og B til bevilgningsrapporteringen utarbeides det ikke noter til kontantregnskapet fordi det er utarbeidet et virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene(SRS) med tilhørende noter. Note 7 i virksomhetsregnskapet viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2015

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note		Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0460	Driftskapittel	01	Driftsutgifter	A/B	46 641 000	47 273 025	-632 025
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter	7A		950 343	
Sum utgiftsført					46 641 000	48 223 368	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
5309	Diverse inntekter	29	Gruppeliv	7A		47 334	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift	7A		4 065 849	
Sum inntektsført					0	4 113 183	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						**44 110 185**	
Kapitalkontoer							
60088401	Norges Bank KK /innbetalinger			7A		652 565	
60088402	Norges Bank KK/utbetalinger			7A		-44 590 612	
704285	Endring i mellomværende med statskassen			7A		-172 138	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201512)

Konto	Tekst	2015	2014	Endring
6260	Aksjer	0	0	0
704285	Mellomværende med statskassen	-1 596 058	-1 423 920	-172 138

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A

Note A Forklaring av samlet tildeling			
Kapittel og post	**Overført fra i fjor**	**Årets tildelinger**	**Samlet tildeling**
46 001	2 018 000	44 623 000	46 641 000
xxxxxx			0
xxxxxx			0
xxxxxx			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings-fullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter/mindr einntekter(-) iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
46 001	Driftsutgifter	-632 025		-632 025				-632 025	2 231 150	0

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres".

Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Regnskapet for 2015 viser totale driftsutgifter på kr. 47.273.025,- (utbetalinger til drift kr. 47.265.330,- og utbetaling til investeringer 7.695,-) og viser et merforbruk på kr. 632.025.

Driftskostnader

Lønn og sosiale kostnader utgjør 72 prosent av de totale driftskostnader i 2015 og har økt med 5 prosent sammenlignet med 2014. Økningen i lønnskostnader skyldes i hovedsak økt antall årsverk og økte honorarer til advokater på verv. En del av veksten i årsverk er midlertidig og knyttet til etterforsking av stor sak. Øvrige kostnader som forklarer merforbruket er kostnader til avgitt personell fra politiet og annonsekostnader ledige stillinger.

Kostnader til etterforsking av store saker

Spesialenheten har også i 2015 (som i 2014) etterforsket en stor og krevende sak med mistanke om grov korrupsjon. Utgifter bokført på saken (prosjekt) er utgifter til avgitt personell fra Kripos og Troms politidistrikt, overtid og reisekostnader egne ansatte, husleie, IKT-drift og andre straffesakskostnader.

Spesialenheten har i 2015 etterforsket sak i Hordaland politidistrikt om mulig overtredelse av bestemmelser i arbeidsmiljøloven. Det har vært betydelig offentlig interesse for saken og etterforskinger

Samlet vurdering

Spesialenheten iverksatte tidlig tilpasninger og innstrammiger så langt det lot seg gjøre. Budsjettsituasjonen har vært krevende og deler av merkostnadene er dekket opp av redusert forbruk til investeringer, drift og utvikling av planlagte IKT-prosjekter og kompetanseutvikling for ansatte.

Oppstilling av artskontorapportering

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2015		
	2015	**2014**
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer		0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	0	0
Andre innbetalinger	0	4 543 033
Sum innbetalinger fra drift	0	4 543 033
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	32 863 549	35 875 487
Andre utbetalinger til drift	14 401 781	21 985 044
Sum utbetalinger til drift	47 265 330	57 860 531
Netto rapporterte driftsutgifter	**47 265 330**	**53 317 498**
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	0
Sum investerings- og finansinntekter	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	7 695	501 132
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	0	0
Sum investerings- og finansutgifter	7 695	501 132
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	**7 695**	**501 132**
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring - konto 1985 (ref.kap. 5309, inntekt)	47 334	44 328
Arbeidsgiveravgift - konto 1986 (ref.kap 5700, inntekt)	4 065 849	3 825 661
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	-950 343	0
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	3 162 840	3 869 989
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	**44 110 185**	**49 948 641**

Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld	**2015**	**2014**
Fordringer	0	0
Kasse		0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-1 596 058	-1 423 920
Skyldige offentlige avgifter	-11 159	0
Annen gjeld	11 159	0
Sum mellomværende med statskassen	-1 596 058	-1 423 920

Virksomhetsregnskap – prinsipper

Spesialenheten for politisaker har i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet vedtatt at enheten skal føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap i tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS) i tillegg til ordinær rapportering etter kontantprinsippet. Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS).

De statlige regnskapsstandardene er oppdatert i august 2015 med virkning fra 1. januar 2016. Spesialenheten for politisaker har for regnskapsåret 2015 valgt å benytte gamle standarder.

Transaksjonsbaserte inntekter
Spesialenheten har ikke transaksjonsbaserte inntekter.

Inntekter fra bevilgningsfinansierte aktiviteter
Inntektsføring av driftsbevilgninger følger prinsippet om motsatt sammenstilling, dvs. inntektsføring i den periode da aktiviteten som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført. Ved avleggelse av årsregnskapet er årets endelige bevilgning til drift inntektsført.

Kostnader
Kostnader finansieres ved bevilgning og regnskapsføres i den periode aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført (motsatt sammenstilling).

Pensjoner
SRS 25 legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Spesialenheten for politisaker betaler ikke pensjonspremie til SPK. Denne dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet. Pensjon kostnadsføres i henhold til fastsatt premiebeløp for virksomheten (arbeidsgivers andel) i den aktuelle periode som premien dekker. Inntekt til pensjoner resultatføres tilsvarende beregnet årspremie (resultatnøytral).

Klassifisering og vurdering av balanseposter
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved eventuell bruksendring.

Immaterielle eiendeler
Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er balanseført. (Ingen tilgang i 2014)

Varige driftsmidler
Varige driftsmidler er balanseført og avskrives over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Finansiering av periodiserte poster
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld
Nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, har motpost i avregning med statskassen. Avregningen gir således et uttrykk for statens eierkapital når det gjelder kortsiktige poster og eventuelle finansielle anleggsmidler.

Anleggsmidler
Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler. Dette representerer finansieringen av disse anleggsmidlene. Ved tilgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler balanseføres anskaffelseskostnaden. Samtidig går anskaffelseskostnaden til reduksjon av resultatposten inntekt fra bevilgninger og til økning av balanseposten ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler.

Avskrivning av anleggsmidler kostnadsføres. I takt med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under inntekt fra bevilgning. Dette gjennomføres ved at finansieringsposten ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler oppløses i takt med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten. Konsekvensen av dette er at avskrivningene har en resultatnøytral effekt.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidlet på realisasjonstidspunktet, inntektsføres.

Varebeholdninger og investeringer i aksjer og andeler
Spesialenheten har ingen varebeholdning og gjør ikke investeringer i aksjer eller andeler.

Fordringer
Spesialenheten har ikke kundefordringer. Andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Selvassurandørprinsipp
Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning
Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Spesialenheten er en bruttobudsjettert virksomhet og det tilføres ikke likvider fra departementet gjennom året. Bruttobudsjetterte virksomheter har en trekk¬rettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i avregning med statskassen. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. Saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.

Kontantstrømoppstilling
Det er ikke utarbeidet kontantstrømoppstilling. Tilnærmet lik informasjon er presentert i artskontorapporteringen som en del av årsregnskapet.

Resultatregnskap

	Note	201512	201412
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	51 947 206	60 214 541
Inntekt fra gebyrer		0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinntekter		0	0
Gevinst ved avgang av anleggsmidler		0	0
Andre driftsinntekter		0	0
Sum driftsinntekter		51 947 206	60 214 541
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	37 775 117	35 838 710
Varekostnader		0	0
Andre driftskostnader	3	14 236 520	22 389 788
Avskrivninger	4,5	526 500	596 640
Nedskrivninger		0	0
Sum driftskostnader		52 538 137	58 825 138
Driftsresultat		**-590 931**	**1 389 403**
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter		0	0
Finanskostnader		0	0
Sum finansinntekter og finanskostnader		0	0
Inntekter fra eierandeler i selskaper mv.			
Utbytte fra selskaper mv.		0	0
Sum inntekter fra eierandeler i selskaper mv.		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		**-590 931**	**1 389 403**
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	590 931	-1 389 403
Sum avregninger		590 931	-1 389 403
Periodens resultat (til virksomhetskapital)		**0**	**0**
Disponeringer		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen		0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre		0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse – eiendeler

	Note	201512	201412
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling		0	0
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	206 873	249 498
Sum immaterielle eiendeler		206 873	249 498
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom		0	0
Maskiner og transportmidler		0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	1 375 402	1 851 582
Anlegg under utførelse		0	0
Beredskapsanskaffelser		0	0
Sum varige driftsmidler		1 375 402	1 851 582
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper		0	0
Investeringer i tilknyttet selskap		0	0
Investeringer i aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner og andre fordringer		0	0
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		**1 582 274**	**2 101 079**
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger		0	0
Forskuddsbetalinger til leverandører		0	0
Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer		0	0
Andre fordringer	14	64 010	158 864
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		0	0
Sum fordringer		64 010	158 864
III Kasse og bank			
Bankinnskudd	17	36 507	0
Andre kontanter og kontantekvivalenter		0	0
Sum kasse og bank		36 507	0
Sum omløpsmidler		**100 516**	**158 864**
Sum eiendeler		**1 682 790**	**2 259 943**

Balanse – virksomhetskapital og gjeld

	Note	201512	201412
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital		0	0
Sum innskutt virksomhetskapital		0	0
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital		0	0
Sum opptjent virksomhetskapital		0	0
Sum virksomhetskapital		**0**	**0**
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	1 582 274	2 101 079
Andre avsetninger for forpliktelser		0	0
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		1 582 274	2 101 079
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		173 124	0
Skyldig skattetrekk		1 596 058	1 423 920
Skyldige offentlige avgifter		552 185	537 136
Avsatte feriepenger		2 799 946	2 728 161
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		0	0
Annen kortsiktig gjeld	18	1 230 437	1 432 402
Sum kortsiktig gjeld		6 351 750	6 121 620
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-6 251 234	-5 962 756
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)			
Ikke inntektsført bevilgning (nettobudsjetterte)			
Sum avregning med statskassen		-6 251 234	-5 962 756
Sum gjeld		**1 682 790**	**2 259 943**
Sum virksomhetskapital og gjeld		**1 682 790**	**2 259 943**

Note 1 Driftsinntekter

	201512	201412
Inntekt fra bevilgninger		
Årets bevilgning fra overordnet departement	46 641 000	55 576 000
Årets bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt		
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler av årets bevilgning	-7 695	-501 132
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (post 30-49)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	526 500	596 640
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
+ inntekt til pensjoner*	4 787 401	4 543 033
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger	**51 947 206**	**60 214 541**

** Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via sentral bevilgning til SPK.*

Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer	0	0
	0	0
	0	0
Sum inntekt fra gebyrer	**0**	**0**

Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer / etater		
	0	0
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	0	0
	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer / etater	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre		
Tilskudd fra EU	0	0
Andre tilskudd/overføringer	0	0
Andre tilskudd	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	**0**	**0**

Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	0	0
Prosjektinntekter (Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri)	0	0
Inntekter fra undervisningsoppdrag	0	0
Sum salgs- og leieinntekter	**0**	**0**

Gevinst ved avgang av anleggsmidler*		
Salg av eiendom	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv.	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	**0**	**0**

**Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres, og det skal angis eventuell øremerking av midlene.*
Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, ref. note 4 og 5.

Andre driftsinntekter		
Uopptjent inntekt	0	0
Andre inntekter	0	0
Sum andre driftsinntekter	**0**	**0**
Sum driftsinntekter	**51 947 206**	**60 214 541**

Beregning av årets netto tilgang for bruttobudsjetterte virksomheter med inntektsbevilgninger

Kapittel og post	Utgiftsbevilgning	Inntektsbevilgning (-)	Netto tilgang
1xxxx.01/4xxx.01	0	0	**0**

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	201512	201412
Lønninger	23 822 889	25 176 467
Feriepenger	2 868 404	2 736 232
Honorarer advokater på verv **)	2 903 788	
Arbeidsgiveravgift	4 655 784	4 426 288
Pensjonskostnader*	3 725 839	3 535 527
Sykepenger og andre refusjoner	-570 244	-394 704
Andre ytelser	368 657	358 900
Sum lønn og sosiale kostnader	**37 775 117**	**35 838 710**
Antall årsverk:	**35**	**32**

*** Nærmere om pensjonskostnader**

Virksomheter som ikke betaler pensjonspremie selv:

Virksomheten betaler ikke selv pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), og kostnad til ikke dekket av virksomhetens bevilgning. Premie dekkes i samsvar med sentral ordning i staten Det er i regnskapet lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad. Premiesatsen for 2015 er av SPK estimert til 15,85 prosent. Benyttet premiesats for 2014 var

Pensjonene er kostnadsført basert på denne satsen multiplisert med påløpt pensjonsgrunnlag i virksomheten. Vi viser for øvrig til note 1 om resultatføring av kalkulatoriske inntekter til pens

** I 2014 er beløpet inkludert i posten lønninger

Note 3 Andre driftskostnader

	201512	201412
Husleie	4 334 861	4 625 873
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	559 333	630 805
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	163 740	77 618
Mindre utstyrsanskaffelser	452 536	674 820
Leie av maskiner, inventar og lignende	480 387	776 374
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne *	4 049 897	11 021 243
Reiser og diett	2 163 221	2 894 190
Øvrige driftskostnader**	2 032 545	1 688 865
Sum andre driftskostnader	**14 236 520**	**22 389 788**
) Spesifikasjon av konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne		
6700 Regnskaps- revisjons- og økonomitjenester	28 697	33 985
6710 Kjøp av tjenester- utvikl av progr.v, IKT-løsn mv	135 559	1 050 048
6720 Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	442 947	477 637
6790 Kjøp av andre fremmede tjenester (herunder pressevakt)	302 459	621 318
6791 Kjøp av tjenester til tolking og oversettelse	139 367	138 503
6792 Kjøp av registertjenester	7 434	5 367
6797 Annen bistand (avgitt personell)	2 993 434	8 694 385
) Spesifikasjon øvrige driftskostnader		
6800 Kontorrekvisita	103 108	181 023
6820 Trykksaker	54 895	91 663
6830 Annonser	478 380	98 240
6840 Aviser, tidsskrifter, bøker ol	144 527	217 842
6841 Faglitteratur	48 644	11 875
6842 Særtrykk	7 047	28 921
6860 Møter	41 352	42 208
6870 Kurs og seminarer for egne ansatte	363 244	190 029
6880 Kurs og seminarer for eksterne deltakere	57 664	24 363
6891 Andre kontorkostnader	41 542	49 872
6900 Telefoni og datakomm.	28 725	41 681
6901 Datakommunikasjon (linjeleie)	345 815	376 135
6903 Mobiltelefon	96 184	84 459
6940 Porto	139 291	153 803
7000 Drivstoff	23 513	34 494
7020 Vedlikehold kjøretøy	26 156	25 819
7040 Forsikringer	2 979	9 781
7090 Annen konstnad transportm.	19 214	18 489
7350 Representasjon	6 870	3 567
7770 Bank- og kortgebyrer	2 665	2 312
7790 Annen kostnad	728	2 286

Note 4 Immaterielle eiendeler

	FoU	Rettigheter mv.	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.2015	0	363 123	0	363 123
Tilgang 2015	0	0	0	0
Avgang anskaffelseskost i 2015	0	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0
Anskaffelseskost 201512	**0**	**363 123**	**0**	**363 123**
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger pr. 01.01.2015	0	113 625	0	113 625
Ordinære avskrivninger i 2015	0	42 625	0	42 625
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015	0	0	0	0
Balanseført verdi 201512	**0**	**206 873**	**0**	**206 873**
Avskrivningssatser (levetider)	Virksomhets-spesifikt	5 år / lineært	Ingen avskrivning	

Anlegg 1010 VMW lisenser videokonf.
Anlegg 1029 Oppgradering videoknf. Utstyr
Anlegg 1030 Public 360-lisenser
Anlegg 1031 Lisenser videokonf. Utstyr

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Beredskaps-anskaffelser	**Sum**
Anskaffelseskost 01.01.2015	0	0	0	0	4 705 712	0	0	4 705 712
Tilgang i 2015	0	0	0	0	7 695	0	0	7 695
Avgang anskaffelseskost i 2015 (1)	0	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 201512	**0**	**0**	**0**	**0**	**4 713 407**	**0**	**0**	**4 713 407**
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0	2 854 130	0	0	2 854 130
Ordinære avskrivninger i 2015	0	0	0	0	483 875	0	0	483 875
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (1)	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 201512	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 375 402**	**0**	**0**	**1 375 402**

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2015:								
Vederlag ved avhendelse av anleggsmidler								0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0

Avskrivningsperiode 3 år
1021 PC/docking
1024 ProLiant server m/tilbehør
1025 Koffemaskin
1026 8 stk stasjonære pc
1033 Pool - pc 2014
1036 Videokonferanseutstyr
1037 Ontrack Eraser (for destruksjon)
1038 Pool - pc 2015

Avskrivningsperiode 5 år
1032 Utstyr til viderokonferanseutstyr

Avskrivningsperiode 10 år
1005 Møterom
1006 Fjernarkiv
1007 Kontor
1008 Møterom/fellesrom
1009 Fellesrom
1022 Kontorstoler
1023 Verdiskap
1027 Møteromsmøbler Oslo
1028 Konferansemøbler Hamar
1018 Makuleringsmaskin
1019 Fast telefoner 2010
1020 Fast telefoner 2011
1014 Videoavhørsutstyr(portabel)
1015 Videoavhørsutstyr
1016 Videokonferanseutstyr

Note 7A Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregning med statskassen

		201512	201412	Endring
Finansielle anleggsmidler				
	Finansielle anleggsmidler	0	0	0
	Sum	0	0	0
Omløpsmidler				
	Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	0	0
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	64 010	158 864	-94 854
	Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
	Kasse og bank	36 507	0	36 507
	Sum	100 516	158 864	-58 348
Annen langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-173 124	0	-173 124
	Skyldig skattetrekk	-1 596 058	-1 423 920	-172 138
	Skyldige offentlige avgifter	-552 185	-537 136	-15 049
	Avsatte feriepenger	-2 799 946	-2 728 161	-71 784
	Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	0	0
	Annen kortsiktig gjeld	-1 230 437	-1 432 402	201 965
	Sum	-6 351 750	-6 121 620	-230 130
Avregning med statskassen*		**-6 251 234**	**-5 962 756**	**-288 478**

Nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld vil som hovedregel ha sin finansiering knyttet til regnskapslinjen *Avregning med statskassen*. Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler vil som hovedregel følge forpliktelsesmodellen, dvs. ha finansiering (motpost) klassifisert som avsetning for langsiktige forpliktelse på regnskapslinjen *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*.

Avstemming av periodens resultat mot endring i avregning med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-44 590 612
Konsernkonto innbetaling	652 565
Netto trekk konsernkonto	-43 938 047
Innbetaling innkrevingsvirksomhet	0
Utbetaling tilskuddsforvaltning	0
Inntektsført fra bevilgning (kontogruppe 19)	46 641 000
Arbeidsgiveravgift/gruppeliv rapportert på kap. 5700/5309	-4 113 183
Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift rapportert på statskonto 1633.01	972 473
Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der forpliktelsen ikke er resultatført	
Korrigering av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	135 303
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto	-302 453
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	590 931
Sum endring i avregning med statskassen *	**288 477**

**Sum endring i avregning med statskassen* skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Diff: *0*

Note 7B Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

		201512	201512	
		Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Finansielle anleggsmidler	0	0	0
	Sum	0	0	0
Omløpsmidler				
	Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	0	0
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	64 010	0	64 010
	Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
	Kasse og bank	36 507	0	36 507
	Sum	100 516	0	100 516
Annen langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-173 124	0	-173 124
	Skyldig skattetrekk	-1 596 058	-1 596 058	0
	Skyldige offentlige avgifter	-552 185	0	-552 185
	Avsatte feriepenger	-2 799 946	0	-2 799 946
	Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	0	0
	Annen kortsiktig gjeld	-1 230 437	0	-1 230 437
	Sum	-6 351 750	-1 596 058	-4 755 692
Sum		**-6 251 234**	**-1 596 058**	**-4 655 176**

Mellomværende med statskassen består av tidsavgrensningsposter som er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregning med statskassen inneholder mellomværende med statskassen, men også flere tidsavgrensningsposter enn det som er rapportert til statsregnskapet.

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	201512	201412
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	0	0
Personallån	0	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	64 010	158 864
Andre fordringer*	0	0
Fordring på datterselskap mv.	0	0
Sum andre kortsiktige fordringer	**64 010**	**158 864**

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	201512	201412
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	0	0
Øvrige bankkontoer - beslag i straffesaker	36 507	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	**36 507**	**0**

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	201512	201412
Skyldig lønn	0	0
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	-970 685	-950 416
Påløpte kostnader	-223 245	-481 986
Annen kortsiktig gjeld - beslag i straffesaker	-36 507	0
Gjeld til datterselskap mv.	0	0
Sum annen kortsiktig gjeld	**-1 230 437**	**-1 432 402**